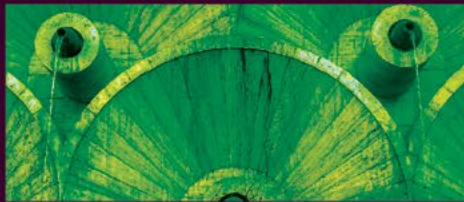
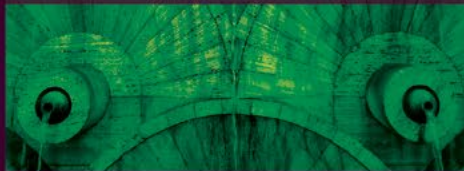

ԱՐԺԵՔ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

ԱՐԺԵՔ, ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ՌԻՍՈՒՑՈՒՄ

2018-ը հեղափոխության տարին էր:

Մեր կազմակերպության անդամներն ակտիվորեն միացան հեղափոխական ալիքին: Հեղափոխությունն ազդարարում էր այն արժեքները, որոնց իրագործման համար մեր կազմակերպությունն աշխատել էր երկար տարիներ և շարունակում է աշխատել իսկական ժողովրդավարություն, մարդու իրավունքներ, բռնության բացասում, կոռուպցիայի հաղթահարում, ինքնիշխանություն (սուվերենություն):

Հեղափոխության հաղթանակը նոր իրադրություն ստեղծեց մեր կազմակերպության համար: Մինչ այս մեր բոլոր ծրագրերում մենք աշխատում էինք կամ քիչ շփվել պետական համակարգի հետ, կամ ավելի խորապես շփվել միայն հատուկ վստահության դեպքերում: Այժմ, երբ մեր շատ համախոհներ, գործընկերներ և շահառուներ ստանձնեցին պետական պաշտոններ, և, ընդհանուր առմամբ, իշխանության եկան մարդիկ, որոնց խոշոր մասը նույն արժեքներն է ազդարարում, ինչ մենք ու մեր կազմակերպությունը՝ մենք պիտի փոխեինք մեր աշխատանքի հին ոճը: Նախ՝ շատ ավելի ակտիվորեն սկսեինք շփվել պետական համակարգի հետ, հասցեագրելով այն խնդիրները, որ պետությունն է աշխատում հասցեագրել: Երկրորդ՝ օգնեինք պետական համակարգի նոր մասին և քաղաքացիական հասարակությանը միասնական ուժերով անդրադառնալ անելիքներին:

Դա, իհարկե, առանց փոխելու մեր հիմնական ռազմավարությունները և ծրագրերի ընթացքը ավելացրեց և՛ դրանց նշանակությունները, և՛ մեր զբաղվածությունը: 2018 թ. օգոստոսին մենք լայնածավալ քննարկում կազմակերպեցինք նոր պաշտոնյաների և քաղաքացիական հասարակության մասնակցությամբ, մի քանի օր հարյուրից ավելի անձ անելիքներն էին քննարկում Ծաղկածորում: Արդյունքներն ամփոփեցինք և շարունակեցինք լրամշակել, շարժվելով դեպ մեր և մեր գործընկերների լայն շրջանակների ռազմավարության նորացում, խորհրդատվություն պետությանը և, ինչպես միշտ, օգնություն՝ քաղաքացիական հասարակությանը: Այդպես հիմք դրվեց մեր նոր գործելակերպին:

Պետության ռեֆորմի ընթացքն ունի հաջողություններ և դժվարություններ: Ե՛վ նոր կադրերը, և՛ քաղաքացիական հանրությունն ակտիվորեն սկսեցին փորձել հասկանալ, թե ինչ կարելի է փոխել և ինչպես: Ուրախ ենք, որ որոշ դեպքերում մեր հին, ինչպես նաև նոր պլաններն այժմ համընկնում են պետության տեսլականին, ինչպես, օրինակ՝ բռնության բոլոր դրսևորումների բացառումը: Պատրաստ ենք մեր փորձով և կարողություններով օգնելու նորացված պետությանը, որպեսզի փոփոխություններն ավելի ակտիվորեն, ճիշտ ուղղությամբ և արդյունավետ իրագործվեն:

Հարցերի քննարկման մեր տարիների մոտեցումը դադարեց լինել լուսանցքային և դարձավ հավասարազոր ձայն՝ փոփոխությունները քննարկող դիսկուրսների մեջ: Ե՛վ դա է, առայժմ, գլխավոր դրականը: Մենք նաև չենք տատամսում շարունակել քննադատել պետությանը, նույնիսկ, կարելի է ասել, ավելի ակտիվորեն, քան առաջներում. քանի որ այժմ հույս կա, որ պետությունը կանդրադառնա մեր կարծիքին, այն հաշվի կառնի:

Իշխանության եկած նոր սերունդը որոշ հարցերում ուշացումով է հասկանում, թե որքան խնդիրներ կան հասցեագրելու, քանի որ չէր սպասում, որ պետության շնտ խոշոր մասն է «թունավորված» նախկին իշխող ուժի ստեղծած կամ հովանավորած կլեպտոկրիմիալ համակարգով, որը մենք անվանում էինք «ռիզոմ» («արմտիք»): Ե՛վ դեռ շատ ջանք է պահանջվելու այդ համակարգն աշխատունակ և արդյունավետ համակարգով փոխարինելու համար:

Դրան գումարած՝ մանիպուլատիվ (ձեռնածուլակալ) և տրոլլական ուժերը հարձակողական արշավ սկսեցին քաղաքացիների «հոգիների» համար՝ աշխատելով թացը խառնել չորին, սասանել

հավատը փոփոխությունների հանդեպ, թիրախավորելով պետության նոր աշխատակիցների թուլությունները, սողոսկելով նորերի շարքերը, օգտագործելով հսկայական մասնավոր ռեսուրսներ, ամենայն հավանականությամբ՝ ապօրինի կերպով ժողովրդից նախկին տարիներին օտարված, հեղափոխությունը վարկաբեկելու և անհաջողության մատնելու համար: Ինչպես ասում է մեր գործընկեր, արվեստաբան Ռուբեն Արևշատյանը. «Ամենավտանգավոր բանն է տեղի ունենում, երբ «սիստեմը»՝ համակազմը, յուրացնում է, այսպես ասած, հեղափոխական հռետորաբանությունը և շուռ է տալիս դա ըննդեմ այն իրական փոփոխության միտումների, որոնք ընթացքի մեջ են դեռևս»:

Այս պարագայում առանձնահատուկ կարևորություն ստացավ մեր գործունեությունը քննադատական մտածողության, հետադիմական կարծրատիպերի կազմաքանդման և բարի համբավի (reputation) արժեքի վերականգնման ասպարեզներում. դրանք այժմ, խոսքի և հավաքների մեծ ազատության պայմաններում, պետության ոչ բոլոր ճյուղերի՝ դեռևս նորացվածության պարագայում, կարևորագույն երկրորդության են, որոնք քաղաքացին պիտի հասկանա, որպեսզի կարողանա ճիշտ գնահատել իրադրությունը, կողմնորոշվել և ճիշտ ու ակտիվորեն գործել: Ոչ ֆորմալ կրթությունը, մշակույթը՝ լայն իմաստով, ներառյալ վարքային մշակույթը, և հակահետադիմական արժեքները սերմանելը դարձան մեր գլխավոր առաջնայնությունները:

Ուրեմն հեղափոխությունը բնավ ավարտված չէ և հեռու է ավարտից: Ընդհակառակը: Մենք շարունակում ենք մեր աշխատանքը: Մեր աշխատակիցները՝ մեր կազմակերպության գանձը, ավելի քան երբևէ նվիրված են մեր արժեքների հիման վրա հասարակությանն օգնելու առաքելությանը: Շնորհակալ ենք մեր բոլոր դրամաշնորհատուներին և գործընկերների այն խոշոր ցանցին, առանց որոնց չէինք կարողանա իրագործել մեր ծրագրերը, և որոնց համախոհությունը գրավականն է մեր փոքրիկ հաջողության՝ Հայաստանի սպասվելիք մեծ հաջողության համատեքստում: Այդ առումով համեստ, սակայն մեզ համար շատ սիմվոլիկ իրադարձություն էր այն, որ ԵՀՀ-ն այս հաշվետու ժամանակաշրջանում, առաջին անգամ իր պատմության ընթացքում, դրամաշնորհ ստացավ Հայաստանի հանրապետության նորացված պետությունից: Շտապեմ կրկնել, որ դա, իհարկե, չխանգարեց և չի խանգարի մեզ կառուցողական կերպով քննադատել պետությունը, երբ դրա կարիքը կա:

Գևորգ Տեր-Գաբրիելյան